

## Hallintovaliokunta

### Puhemiesneuvoston ehdotus laiksi eduskunnan virkamiehistä annetun lain muuttamisesta

#### JOHDANTO

##### *Vireilletulo*

Puhemiesneuvoston ehdotus laiksi eduskunnan virkamiehistä annetun lain muuttamisesta (PNE 2/2019 vp): Asia on saapunut hallintovaliokuntaan mietinnön antamista varten.

##### *Asiantuntijat*

Valiokunta on kuullut:

- eduskunnan hallintojohtaja Pertti Rauhio, Eduskunnan kanslia
- I varapuheenjohtaja Marja Wallin, Eduskunnan virkamiesyhdistys ry
- puheenjohtaja Ilkka Talvitie, Eduskunnan ammattiosasto ry
- hallituksen varapuheenjohtaja Kaj von Hertzen, Eduskunnan akavalaiset ry
- professori Olli Mäenpää

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia
- Valtiontalouden tarkastusvirasto
- Ulkopoliittinen instituutti
- oikeusministeriö
- valtiovarainministeriö
- korkein hallinto-oikeus

Valiokunta on saanut ilmoituksen, ei lausuttavaa:

- Helsingin hallinto-oikeus

#### PUHEMIESNEUVOSTON EHDOTUS

Eduskunnan virkamiehistä annettuun lakiin on tarkoitus tehdä useampia muutoksia, jotka vastaavat valtion virkamieslain mukaista sääntelyä.

Puhemiesneuvosto ehdottaa, että nimittämistä koskevaan päätökseen saisi jatkossa lähtökohtaisesti hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Nimityspäätöksistä ei voisi kuitenkaan valittaa, jos nimittämistoimivalta kuuluu eduskunnan täysistunnolle, päätös koskee puhemiehen tai varapuhemiesten erityisavustajan virkasuhdetta taikka päätös koskee nimittämistä enintään kah-

## **Valiokunnan mietintö HaVM 7/2019 vp**

den vuoden määräajaksi taikka virka tai virkasuhde täytetään lain nojalla haettavaksi julistamatta. Samalla täsmennettäisiin erityisen syyn määritelmää tilanteessa, jolloin kelpoisuusvaatimukset täyttävä henkilö nimitettäisiin virkaan ilman julkista hakumenettelyä.

Virkamiehen eroamisikä ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan valtion virkamieslain sääntelyä. Virkamiehen eroamisikä olisi jatkossa vuonna 1957 ja sitä ennen syntyneillä 68 vuotta, 1958—1961 syntyneillä 69 vuotta ja 1962 ja sen jälkeen syntyneillä 70 vuotta. Säännöstä virkamiehen eroamisikästä muutettaisiin samalla vastaamaan valtion virkamieslain sääntelyä myös siten, että eroamisikä täyttymisestä huolimatta virkasuhdetta voisi virkamiehen suostumuksella jatkaa enintään kaksi vuotta.

Karenssisopimusta edellyttävät tilanteet eivät liene tavanomaisia eduskunnan viraston virkatehtävissä, mutta lakiin ehdotetaan lisäksi lisättäväksi pykälä mahdollisuudesta sopia palvelussuhteen jälkeiseen aikaan sijoittuvasta määräajasta, jonka aikana rajoitetaan virkamiehen oikeutta siirtyä toiseen palvelussuhteeseen tai tehtävään valtionhallinnon ulkopuolelle taikka aloittaa elinkeinon- tai ammatinharjoittaminen tai ansiotoimintaan rinnastettava muu toiminta.

Ehdotetut muutokset ovat tarkoitetut tulemaan voimaan aikaisintaan vuoden 2020 alusta.

## **VALIOKUNNAN PERUSTELUT**

### ***Eduskunnan asema ja toiminnan erityispiirteet***

Puhemiesneuvosto ehdottaa eduskunnan virkamiehistä annetun lain (1197/2003) muuttamista siten, että sääntelyä yhtenäistetään vastaamaan pääosin valtion virkamieslakiin (750/1994) viime vaalikaudella tehtyjä muutoksia. Perustuslain 34 §:n 3 momentin mukaan puhemiesneuvosto voi tehdä aloitteen eduskunnan virkamiehiä koskevan lain säätämisestä tai muuttamisesta. Perustuslain voidaan siten katsoa edellyttävän erityistä eduskunnan virkamiehiä koskevaa lakia. Tämä on perusteltua etenkin eduskunnan toiminnan erityispiirteiden ja eduskunnan aseman vuoksi.

Eduskunnan virkamieslainsäädännön sisältö määrittyy näin ollen eduskunnan tarpeista lähtien eduskunnassa tapahtuvan harkinnan pohjalta lainsäädännön valmistelu mukaan lukien. Voidaan kuitenkin pitää perusteltuna ja myös tarkoituksenmukaisena, että eduskunnan virkamiehiä koskeva erityislaki on soveltuvin osin valtion virkamieslaissa säädettyjen virkamiesoikeudellisten peruslähtökohtien mukainen.

### ***Poikkeaminen julkisesta hakumenettelystä (7 §)***

Julkisesta hakumenettelystä poikkeamisen edellytyksiä puhemiesneuvoston ehdotuksen mukaan täsmennetään niin, että laissa määritellään ne kaksi tilannetta, jotka oikeuttavat nimittämään eduskunnan virkaan ilman julkista hakumenettelyä. Hallintovaliokunta pitää poikkeamisperusteiden täsmentämistä ja samalla rajoittamista perusteltuna, koska julkinen hakumenettely on pääsääntö, josta poikkeamiselle tulee olla painavia perusteita. Tärkeää on myös huomata, etteivät poikkeamisperusteet oikeuta poikkeamaan viran kelpoisuusvaatimuksista.

## **Valiokunnan mietintö HaVM 7/2019 vp**

Puhemiesneuvoston ehdottama ensimmäinen poikkeamisperuste koskee nimittämistä virkaan tilanteessa, jossa yli vuoden kestäneen määräaikaisen virkasuhteen tilalle perustetaan virka. Tällaiseen uuteen virkaan on ehdotuksen mukaan mahdollista nimittää ilman julkista hakumenettelyä virkaa ensi kertaa täytettäessä, jos virkaan nimitetään kyseisessä määräaikaisessa virkasuhteessa työskentelevä virkamies. Ehdotettu säännös on lähes saman sisältöinen kuin valtion virkamieslain 6 b §:n 1 momentin säännös, ja puhemiesneuvoston ehdotuksen perustelujen mukaan se vastaa myös eduskunnan kansliassa sovellettua käytäntöä.

Toinen peruste poiketa julkisesta hakumenettelystä liittyy siihen, että virkaan nimitetään virkaa määräaikaisessa virkasuhteessa menestyksekkäästi hoitanut virkamies. Perustelujen mukaan säännös voi tulla sovellettavaksi tapauksessa, jossa viran vakinainen viranhaltija on virkavapaalla ja virkaa on menestyksekkäästi hoidettu määräaikaisessa virkasuhteessa. Virkasuhteen menestyksekkään hoitamisen arvioinnissa viranhoidon laadun ja tehtävien ansiokkaan hoitamisen lisäksi tulee huomioida yhden tai useamman määräaikaisen virkasuhteen kesto. Perusteluista ilmenee lisäksi, että lähtökohtaisesti henkilön tulee olla hoitanut tehtävää useamman vuoden ajan, käytännössä vähintään 2 vuotta ja henkilön tulee olla nimitetty määräaikaiseen virkasuhteeseen ainakin yhden kerran avoimen haun kautta. Ehdotuksen mukaan eduskunnan kansliassa noudatettu nykyinen soveltamiskäytäntö on puhemiesneuvoston ehdotuksen perustelujen mukainen. Valiokunta toteaa lisäksi, että virkatehtävien menestyksekkäs hoitaminen on keskeinen osoitus kelpoisuudesta täytettävään virkaan.

Hallintovaliokunta tähdentää edellä mainittujen perustelujen merkitystä säädettävän lain 7 §:n soveltamisessa.

### ***Eroamisikä (38 §)***

Valiokunta pitää perusteltuna, että eduskunnan virkamiehen eroamisikä ehdotetaan valtion virkamieslain tapaan määriteltäväksi asteittain nousevasti niin, että vuonna 1957 ja sitä ennen syntyneillä se on 68 vuotta, 1958—1961 syntyneillä 69 vuotta ja 1962 sekä sen jälkeen syntyneillä 70 vuotta.

Eroamisiän saavuttaneen virkamiehen virkasuhdetta voidaan virkamiehen suostumuksella jatkaa enintään kaksi vuotta. Lähtökohtaisesti virkasuhteen jatkaminen perustuisi eduskunnan asianomaisen viraston aloitteeseen. Kysymyksessä voi olla työnantajan tarve saada eroamisiän täyttävän virkamiehen asiantuntemus tai työpanos edelleen käyttöön esimerkiksi virkamiehen vastuulla olevan hankkeen loppuunsaattamiseksi tai muun viraston työtilanteeseen liittyvän syyn takia. Virkasuhteen jatkaminen edellyttää yhteisymmärrystä virkamiehen ja eduskunnan asianomaisen viraston välillä.

### ***Karenssisopimus (49 a §)***

Puhemiesneuvoston ehdotuksen mukaan eduskunnan virkamiehiä koskevaan lakiin lisätään uusi karenssisopimusta koskeva säännös. Lain uudessa 49 a §:ssä säädetään mahdollisuudesta sopia virkamiehen palvelussuhteen päättymisen jälkeiseen aikaan kohdistuvasta karenssista eli määräajasta, jonka aikana rajoitetaan virkamiehen oikeutta siirtyä toiseen palvelussuhteeseen tai tehtävään valtionhallinnon ulkopuolelle taikka aloittaa elinkeinon tai ammatin harjoittaminen taikka

## **Valiokunnan mietintö HaVM 7/2019 vp**

ansiotoimintaan rinnastettava muu toiminta. Karenssiaika on enintään kuusi kuukautta. Virkamiehelle maksetaan karenssiajalta kuukausittain korvaus, jonka tulee vastata säännöllisen työajan palkkausta.

Karenssisopimusta koskeva sääntely vastaa sisällöltään valtion virkamieslain 44 a §:n sääntelyä, jota koskevaa hallituksen esitystä hallintovaliokunta on arvioinut mietinnössään HaVM 17/2016 vp. Valiokunta on korostanut muun muassa sitä, että karenssikorvauksen maksamisen tarpeellisuutta on arvioitava huolellisesti kussakin yksittäisessä tapauksessa. Lähtökohtana tulee valiokunnan mielestä olla, että karenssikorvauksen maksamiseen eläkkeelle jääneelle virkamiehelle suhtaudutaan pidättyväisesti. Kyseisestä mietinnöstä ilmenevät näkökohdat ovat merkityksellisiä myös eduskunnan virkamieslain soveltamisessa.

### ***Valitusoikeuden laajentaminen (63 a ja 63 b §)***

Valitustietä koskevaa sääntelyä muutetaan ehdotetun 63 a §:n mukaan niin, että valitus tehdään korkeimman hallinto-oikeuden sijasta Helsingin hallinto-oikeuteen ja jatkovalitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen edellyttää valituslupaa. Sääntely mukautuu tältä osin 1.1.2020 voimaan tulevan oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) peruslähtökohtiin.

Valitusoikeutta laajennetaan uudessa 63 b §:ssä siten, että nimittämistä koskevaan päätökseen saa pääsäännön mukaan hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusoikeuden laajennuksen taustalla on perustuslakivaliokunnan mietinnön PeVM 6/2015 vp pohjalta eduskunnan hyväksymä lausuma, jossa on edellytetty, että hallitus valmistelee kiireellisesti esityksen valtion virkamieslain muuttamiseksi siten, että valituskielto virkaan ja virkasuhteeseen nimittämistä koskevasta päätöksestä poistetaan. Valtion virkamieslaissa muutoksenhausta virkaan nimittämisessä säädetään mainitun lain 59 §:ssä (HaVM 8/2018 vp). Hallintovaliokunta viittaa tässä yhteydessä tarkempien muutoksenhakuoikeutta koskevien perusteiden osalta mainittuun perustuslakivaliokunnan mietintöön PeVM 6/2015 vp.

Hallinnon oikeussuojajärjestelmässä valitus on keskeinen oikeusturvakeino (ks. myös PL 21 §). Hallintovalituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen, ja valitusoikeus on sillä, jonka oikeuteen, etuun tai velvollisuuteen päätös välittömästi vaikuttaa. Valitusmahdollisuuden keskeisenä tavoitteena on antaa asianosaisille oikeussuojaa. Lisäksi valitusmahdollisuus voi ennakkollisesti parantaa päätöksentekomenettelyä ja päätösten perustelukäytäntöä hallinnossa.

Hallintovaliokunnan mietinnössä HaVM 8/2018 vp todetaan, että valitusoikeuden avaaminen antaa hakijoille mahdollisuuden saattaa virkanimityspäätöksen lainmukaisuus hallintotuomioistuinten arvioitavaksi. Kenelläkään ei ole subjektiivista oikeutta tulla nimitetyksi virkaan. Jokaisella hakijalla on kuitenkin subjektiivinen oikeus tulla tasapuolisin ja objektiivisin perustein kohdelluksi virkaa täytettäessä menettelyprosessi mukaan lukien. Viran hakijan keskeisiä oikeuksia ovat oikeus tasapuoliseen arviointiin ja yhdenvertaiseen kohteluun, oikeus saada hakemuksensa käsitellyksi asianmukaisesti ja hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti sekä oikeus tulla arvioiduksi ja vertailluksi pätevyysvaatimusten ja yleisten nimitysperusteiden mukaisesti.

Puhemiesneuvoston ehdotuksen mukaan perustuslain 2 §:n mukaisesti kansanvaltaa ylimpänä valtioelimenä käyttävän eduskunnan täysistunnossaan tekemään päätökseen ei kuitenkaan voida

## Valiokunnan mietintö HaVM 7/2019 vp

ulottaa muutoksenhakuoikeutta. Hallintovaliokunta yhtyy tähän kantaan ja pitää perusteltuna, että valituskielto koskee myös vastaisuudessa nimityspäätöstä, jos nimittämistä koskeva päätösvalta kuuluu eduskunnan täysistunnolle. Näin ollen valitusoikeuden rajoitus koskee eduskunnan pääsihteerin ja Valtiontalouden tarkastusviraston pääjohtajan sekä eduskunnan oikeusasiamiehen ja apulaisoikeusasiamiesten valintaa.

Valitus on kielletty myös nimittämispäätöksestä, joka koskee puhemiehen tai varapuhemiesten erityisavustajan virkasuhdetta. Valituskieltoa voidaan pitää aiheellisenä, kun otetaan huomioon, että perustelujen mukaan näihin tehtäviin valitaan osaksi poliittisin perustein ja keskeinen valintakriteeri on luottamus.

Valituskiellon piiriin kuuluu myös päätös, jossa on kysymys nimittämisestä enintään kahden vuoden määräajaksi, sekä päätös, jossa virka tai virkasuhde täytetään lain nojalla haettavaksi julistamatta.

### ***Voimaantulo***

Puhemiesneuvoston ehdotuksessa ehdotetaan, että säädettävä laki tulee voimaan aikaisintaan vuoden 2020 alusta, koska oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettu laki tulee voimaan 1.1.2020. Hallintovaliokunta ehdottaa voimaantulosäännöksessä lain voimaantuloajankohdaksi sen toimeenpanoon valmistautumiseksi esimerkiksi nimitysasioita koskevaa koulutusta järjestämällä, että säädettävä laki tulee voimaan 1. päivänä maaliskuuta 2020.

### ***Yhteenveto***

Hallintovaliokunta pitää lakiehdotusta tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Puhemiesneuvoston ehdotuksesta ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen pohjalta valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä voimaantulosäännöstä lukuun ottamatta muuttamattomana tästä mietinnöstä ilmenevin kannanotoin.

## **VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS**

Hallintovaliokunnan päätösehdotus:

*Eduskunta hyväksyy muutettuna puhemiesneuvoston ehdotukseen PNE 2/2019 vp sisältyvän lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)*

*Valiokunnan muutosehdotukset*

## **Laki**

### **eduskunnan virkamiehistä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* eduskunnan virkamiehistä annetun lain (1197/2003) 7 §:n 4 momentti, 38 §:n 1 ja 2 momentti sekä 63 a ja 69 §,  
sellaisina kuin niistä ovat 38 §:n 1 ja 2 momentti laissa 1190/2004 sekä 63 a ja 69 § laissa 1681/2015, sekä  
*lisätään* lakiin uusi 49 a ja 63 b § seuraavasti:

#### 7 §

Virkaan voidaan nimittää kelpoisuusvaatimukset täyttävä henkilö ilman julkista hakumenettelyä seuraavilla perusteilla:

1) yli vuoden kestäneen määräaikaisen virkasuhteen tilalle perustettu virka voidaan ensi kertaa täytettäessä täyttää virkaa haettavaksi julistamatta, jos virkaan nimitetään kyseisessä määräaikaisessa virkasuhteessa työskentelevä virkamies; tai

2) virkaan nimitetään virkaa määräaikaisessa virkasuhteessa menestyksekkäästi hoitanut virkamies.

#### 38 §

Virkamiehen eroamisikä on vuonna 1957 ja sitä ennen syntyneillä 68 vuotta, 1958—1961 syntyneillä 69 vuotta ja 1962 ja sen jälkeen syntyneillä 70 vuotta.

Virkamiehen virkasuhde päättyy ilman irtisanomista tai muuta virkasuhteen päättymistä tarkoittavaa toimenpidettä sen kuukauden päättyessä, jonka aikana virkamies saavuttaa eroamisiän, jollei virkasuhdetta virkamiehen suostumuksella jatketa enintään kahdella vuodella. Virkasuhdetta voidaan tällöin jatkaa sen estämättä, mitä 8 §:n 1 momentissa säädetään.

#### 10 luku

### **Palvelussuhteen ehtojen määräytyminen**

#### 49 a §

Eduskunnan virasto voi tehdä nimitettäväksi esitettävän henkilön kanssa ennen virkaan tai virkasuhteeseen nimittämistä tai virkamiehen kanssa virkasuhteen aikana ennen uuteen tehtävään siirtymistä kirjallisen sopimuksen, jolla 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa rajoitetaan määräajaksi virkamiehen oikeutta siirtyä toisen työnantajan palvelukseen taikka aloittaa elinkeinon- tai ammatinharjoittaminen tai muu vastaava toiminta (*karenssisopimus*).

## Valiokunnan mietintö HaVM 7/2019 vp

Karenssisopimuksen tekeminen edellyttää, että henkilöllä on virassaan, tehtävässään tai asemassaan pääsy sellaiseen salassa pidettävään tai julkisuutta muuten rajoittavien säännösten suojaamaan tietoon, jota voidaan olennaisella tavalla käyttää uudessa palvelussuhteessa tai toiminnassa omaksi tai toisen hyödyksi taikka toisen vahingoksi. Karenssisopimus on edellä mainituissa tilanteissa nimittämisen tai uuteen tehtävään siirtymisen edellytys.

Rajoitusajaksi voidaan sopia enintään kuusi kuukautta palvelussuhteen päättymisestä. Rajoitusajalta maksetaan palkkaa vastaava korvaus. Sopimukseen voidaan ottaa määräys sopimuskosta, jonka enimmäismäärä saa olla rajoitusajalta maksettava korvaus kaksinkertaisena.

Virkamiehen on ilmoitettava eduskunnan virastolle 1 momentissa tarkoitettua siirtymisestä virkasuhteen aikana ja virkasuhteen päättymisen jälkeen rajoitusaikaa vastaavana määräaikana. Sopimusehto rajoitusajasta tulee voimaan, jos eduskunnan virasto arvioi, että virkamiehen siirtymisessä on kysymys 2 momentissa tarkoitettua tilanteesta. Karenssisopimus ei kuitenkaan sido virkamiestä, jos virkasuhde on päättynyt viranomaisesta johtuvasta syystä.

### 15 luku

#### Muutoksenhaku virkasuhdeasioissa

##### 63 a §

Virkamies saa hakea muutosta itseään koskevaan työnantajan päätökseen valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen noudattaen, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Päätös tulee noudatettavaksi valituksesta huolimatta, jollei päätöksessä toisin määrätä tai tuomioistuimien toisin päättä. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valitus on käsiteltävä hallinto-oikeudessa ja korkeimmassa hallinto-oikeudessa kiireellisenä.

Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla, jos se koskee:

- 1) harkinnanvaraista virkavapautta; tai
- 2) tehtävään määräämistä, johon virkamies on antanut suostumuksensa.

Jos 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettu päätös merkitsee viran sijoituspaikkakunnan muuttamista, päätökseen saa kuitenkin hakea muutosta valittamalla.

##### 63 b §

Viranhakija saa hakea virkaan tai virkasuhteeseen nimittämistä koskevaan päätökseen muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään, jollei tässä laissa toisin säädetä. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valitus on käsiteltävä hallinto-oikeudessa ja korkeimmassa hallinto-oikeudessa kiireellisenä.

Päätöksestä ei kuitenkaan saa valittaa, jos:

- 1) nimittämistoimivalta kuuluu eduskunnan täysistunnolle;
- 2) päätös koskee nimittämistä enintään kahden vuoden määräajaksi;
- 3) virka tai virkasuhde täytetään lain nojalla haettavaksi julistamatta;
- 4) päätös koskee puhemiehen tai varapuhemiesten erityisavustajan virkasuhdetta.

Päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Nimityspäätös annetaan tiedoksi tavallisena tiedoksiannona. Tavallisesta tiedoksiannosta säädetään hallintolaissa (434/

## Valiokunnan mietintö HaVM 7/2019 vp

2003) ja tavallisesta sähköisestä tiedoksiannosta lisäksi sähköisestä asioinnista viranomaistoinnassa annetussa laissa (13/2003).

### 69 §

Eduskunnan virkamies katsotaan eronneeksi aikaisemmasta virastaan siitä ajankohdasta, josta hänet on nimitetty toiseen eduskunnan virkaan tai toiseen valtion virkaan ja nimityspäätös on saanut lainvoiman, jollei muualla laissa toisin säädetä. Jos uuteen virkaan liittyy koeaika, virkamies katsotaan eronneeksi aikaisemmasta eduskunnan virasta, kun koeaika on päättynyt, jollei uutta virkasuhdetta ole koeaikana purettu. Virkamies on virkavapaana aikaisemmasta eduskunnan virasta siihen saakka, kunnes koeaika uudessa valtion tai eduskunnan virassa päättyy.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, työntäjä voi myöntää virkavapautta virkamiehelle, joka on nimitetty määräajaksi toiseen valtion virkaan.

Jos virkaan nimitetty virkamies nimitetään toiseen valtion virkaan ja nimityspäätös ei ole saanut lainvoimaa, virkamiehellä on oikeus saada virkavapautta aikaisemmasta virasta, kunnes nimityspäätös on saanut lainvoiman.

---

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2020. Muutoksenhaussa ennen tämän lain voimaantuloa tehtyyn nimityspäätökseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen tämän lain voimaantuloa eroamisiän saavuttaneisiin virkamiehiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta 38 §:ää.

---

Helsingissä 21.11.2019

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Riikka Purra ps  
varapuheenjohtaja Mari-Leena Talvitie kok  
jäsen Tiina Elo vihr  
jäsen Jussi Halla-aho ps  
jäsen Eveliina Heinäluoma sd  
jäsen Hanna Huttunen kesk  
jäsen Mikko Kärnä kesk  
jäsen Aki Lindén sd  
jäsen Mats Löfström r  
jäsen Mauri Peltokangas ps  
jäsen Juha Pylväs kesk  
jäsen Piritta Rantanen sd  
jäsen Ben Zyskowitz kok

## **Valiokunnan mietintö HaVM 7/2019 vp**

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Ossi Lantto